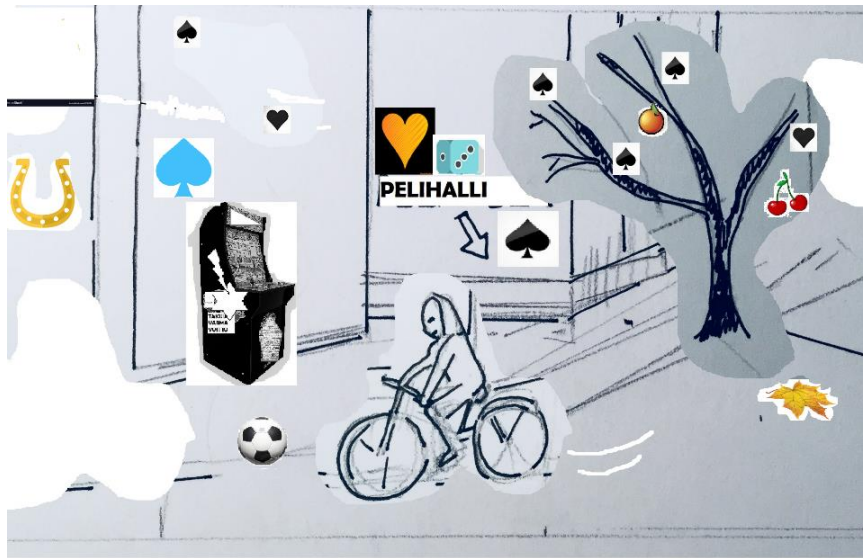

University of Helsinki Centre for Research on Addiction, Control and
Governance (CEACG)

VUOSIRAPORTTI 2018

Anna Alanko & Matilda Hellman

VIITE: Alanko, Anna & Hellman, Matilda (2018) *Vuosiraportti 2018*
University of Helsinki Centre for Research on Addiction, Control and
Governance (CEACG).

Sisällys

1	JOHDANTO.....	3
1.1	Tausta	3
1.2	Uusi rahoitus ja rakenteellinen kehys	4
1.3	Vuorovaikutus ja näkyvyys	7
2	TUTKIMUS.....	9
2.1	Temaattiset kokonaisuudet.....	9
2.1.1	Markkinointi: alkoholi, rahapeli ja sokerinen ruoka.....	9
2.1.2	Aivotutkimuksen merkitys	10
2.2	Rahapelitutkimus.....	10
2.2.1	Rahapelitarjonnan tehtävä ja julkisuuskuva Suomessa.....	13
2.2.2	Political Economy of Gambling (PoLEG)	15
2.3	Muita aktiviteetteja	15
3	JULKAISUT 2017–2019 (valikoitu).....	16
	2018–2019.....	16
	2017	18
	Liite 1 Budjettien käyttö vuonna 2019	21
	Liite 2. Rahapelitutkimuksen suunnitelmat 2019-	22
	Liite 3. Yhteistyö THL-ATS-CEACG.....	25

1 JOHDANTO

1.1 TAUSTA

Riippuvuuksien, yhteiskunnallisen sääntelyn ja hallinnan tutkimuskeskus (CEACG) on Helsingin yliopiston ulkopuolisesti rahoitettu valtiotieteellisessä tiedekunnassa toimiva tutkimusyksikkö, joka tutkii poikkitieteellisesti elämäntapoihin, addiktioihin sekä mielenterveyteen liittyviä kontrolli- ja sääntelymekanismeja.

Vuonna 2018 ryhmään kuuluu 20 tutkijaa (6 jatko-opiskelijaa; 7 post docia; 1 yliopistolehtori, 3 dosentin tasoista yliopistotutkijaa, 2 professori-tasoista henkilöä). Vuoden aikana hankkeissa on lisäksi työskennellyt kolme (3) harjoittelijaa/teknistä avustajaa, **Tuulia Lerkkanen**, **Petteri Koivula** ja **Emmi Kauppila**.

CEACG on ainoa tutkimuskeskus Suomessa, joka tarkastelee elämäntapaongelmia (kuten rahapeleihin, päihteisiin, riippuvuuksiin ja mielenterveyteen liittyviä ongelmia) sekä niitä koskevaa järjestelmää ja toimintapolitiikkaa laajasta yhteiskuntatieteellisestä näkökulmasta.

CEACGin pohjarahaus tulee Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) yhteistyösopimuksen kautta. Rahat ovat peräisin Arpajaislain 52 pykälän mukaisesta velvoitteesta, jonka mukaan *”Arpajaisiin osallistumisesta aiheutuvia haittoja on seurattava ja tutkittava. Haittojen seurannasta ja tutkimuksesta sekä niiden ehkäisyn ja hoidon kehittämisestä vastaa sosiaali- ja terveysministeriö.”* Nykyinen sopimuskausi kattaa vuodet 2016–2019. Ryhmän johtaja, dosentti, tutkimusjohtaja **Matilda Hellman**, toimii yhteistyötahona THL:n ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM) kanssa. Yhteistyösopimus edellyttää, että CEACG tuottaa rahapelihaittoja koskevaa tutkimusta ja osallistuu kolmitahoisessa THL-CEACG-ATS tutkimusyhteistyössä. Ryhmän koordinaattorina toimii VTT **Anna Alanko**.

Rahapelitoiminnan sääntelyyn liittyy monimutkaisia taloudellisia ja poliittisia intressejä sekä reunaehtoja, jotka laajasti vaikuttavat yhteiskuntaan muun muassa siksi, että rahapelitoiminta on lukuisten sosiaali- ja kulttuuripalveluiden rahoituslähde. Sosiaalisen kontrollin ja hallinnon rakenteet vaikuttavat pelitoiminnan järjestämiseen, haittojen muodostumiseen sekä niiden käsittelyyn yhteiskunnassa. Rahapelitutkimuksen kannalta on tärkeää, että ryhmä toimii poikkitieteellisesti sekä yleisesti katsottuna fokuksittuna yhteiskuntatieteisiin. Tämä suo uusia mahdollisuuksia integroida eri näkemyksiä talous- ja valtoinhallinnosta esim. näkemyksiin sosiaalityöstä ja -politiikasta. Nämä näkökulmat ovat tärkeitä tämän päivän Suomen pelien ja pelipolitiikan tutkimukselle. Lisäksi tutkimus saa laajempia mahdollisuuksia saavuttaa näkyvyyttä, muuttua käytännöksi, sekä integroitua yliopiston opetukseen ja ulospäin suuntautuvaan viestintään. Tällainen muutos alleviivaa arpajaislain mukaan myönnettyjen varojen yleistä legitimitettä. Suomen rahapelipolitiikka on käynyt läpi suuria muutoksia, kun kolme rahapeliyhtiötä yhdistettiin vuoden 2017 alussa yhdeksi monopoliksi. Tutkimusryhmä tarkastelee tätä muutosta kriittisesti ja sitoutumattomasti, (ks.

”Rahapelitarjonnan tehtävä ja julkisuuskuva Suomessa” -hanke [PUBFUNC], kohta 2.2.1. tässä raportissa).

CEACG on kuluneen vuoden aikana vakiinnuttanut asemansa, paitsi osana kotimaista yliopistomaailmaa myös rahapelitutkimusta harjoittavana yksikkönä sekä Suomessa että ulkomailla.

Tämä raportti kuvaa CEACG:n toimintaa vuoden 2018 aikana.

1.2 UUSI RAHOITUS JA RAKENTEELLINEN KEHYS

CEACG:n lähestymistavassa tyypilliset yliopiston tehtävät kuten perustutkimus, opetus ja tieteenalan kehittäminen yhdistyvät niin sanotun sektoritutkimuksen ajankohtaisuuteen ja käytännönläheisyyteen. Helsingin yliopisto on tarjonnut riippumattoman työympäristön, jossa tutkimusta on voitu kohdistaa käyttäytymiseen, sen syihin ja hallintaan yhteiskunnassa.

CEACG:n johtajan Matilda Hellmanin nimike on muuttunut tutkimusjohtajaksi, joka on neljännen uraportaan professoritasoinen nimike. Hänen työsopimuksensa Helsingin yliopistolla on vakinaistettu. Syksyllä 2018 yksikkö on aloittanut neuvottelut teknisestä tuesta tiedekunnan kanssa. Eräs THL-HY sopimusehto, mikä on myös edellytys tutkimusyhteistyösopimukselle, on se, että kyseessä on yhteisrahoitteinen toiminta. Tiedekunnan johto on luvannut palata asiaan ja antaa päätöksen 20.12.2018.

CEACG:n työntekijöiden työolot ja töiden jatkuminen ovat täysin riippuvaisia kokoon saatavista varoista. Yksikkö on ollut erittäin menestyksekkäs rahoituksen saamisessa vuonna 2018. Uusia rahoituspäätöksiä on saatu seuraavasti:

Political Economy of Gambling, PolEG (2018-2022): Suomen Akatemia myönsi keväällä 2018 rahoituksen CEACG:n uudelle nelivuotiselle projektille (2018-2022), joka keskittyy rahapelaamisen poliittiseen talouteen. Prof. Emeritus **Pekka Sulkusen** johtamassa projektissa vastuullisina tutkijoina toimivat yliopistotutkija **Janne Nikkinen** ja tutkijatohtori **Virve Marionneau**. Tutkimus käynnistyi syyskuussa 2018. **Juho Lähteenmaa** ja **Sébastien Berret** toimivat hankkeen teknisinä avustajina.

PolEG keskittyy rahapelaamisen tuottamiin rahavirtoihin ja näiden jakautumiseen eri edunsaajien ja muiden eturyhmien välillä. Rahapelaaminen tuottaa merkittäviä summia valtioille, mutta myös operaattoreille, hyväntekeväisyyskohteille, pelien kehittäjille, pelejä myyville kauppiaille. Projekti keskittyy näiden rahavirtojen selvittämiseen ja niihin mahdollisesti liittyvien eturyhmien intresseihin. PolEG-projektin keskeinen tutkimuskysymys on, kuinka paljon rahan kerääminen hyviin tarkoituksiin rahapelaamisella oikeasti maksaa.

Tutkimus vertailee rahapelaamisen poliittista taloutta seitsemässä Euroopan maassa (Suomi, Ruotsi, Venäjä, Ranska, Espanja, Italia, Unkari) ekonometrisen datan, virallisen dokumentaation ja asiantuntijahaastattelujen avulla. Tämä lähestymistapa on uusi suomalaisella rahapelitutkimuskentällä, mutta myös kansainvälisesti ainutlaatuinen avaus. Lisäksi projektin myötä CEACG laajentaa

vertailevan rahapelitutkimuksen kenttää myös itäiseen Eurooppaan ja etenkin Venäjän suuntaan (tutkijana Virve Marionneau), mikä on myös osaltaan uutta suomalaisessa rahapelitutkimuksessa.

Study on the exposure of children to linear, non-linear and online marketing of foods high in fat, salt or sugar (2018-2019): Uudessa EU-hankkeessa CEACG tutkii miten eurooppalaisille nuorille mainostetaan rasvaista, suolaista ja sokeripitoista ruokaa. Vuoden pituinen hanke on tilattu EU:n kommissiolta ja sen vetäjänä toimii hollantilainen tutkimus- ja konsulttifirma Ecorys. Emmi Kauppila ja **Anu Katainen** tekevät analyysit eurooppalaisten kollegoiden kanssa.

Kansainvälinen **“Addiction in the Brain: Ethically Sound Implementation in Governance A-BRAIN (2018-2021)”** on eurooppalaisen “European Research Area Network / ELSA (Ethical, Legal, and Social Aspects of Neuroscience)” rahoittama konsortio, joka tarkastelee sitä, miten aivoperäisen addiktiokäsityksen episteemistä hanketta voi ajaa eettisesti kestäväällä tavalla politiikassa ja hoidossa. Tarkastelemalla asenteita, ideoita, ja käsityksiä, A-BRAIN-hanke tutkii erästä aikamme polttavinta eettistä kysymystä ja selvittää, miten media, tiede ja sidosryhmät kytkeytyvät uskomuksiin, toiveisiin ja tietoon eri tavoilla. Hankkeen aineisto kerätään maailman suurimmassa mielenterveyden ja addiktioiden hoitopaikassa Torontossa, ja se seuraa Montrealista lähtöisin olevaa merkittävää ehkäisyohjelman koulutusta. Ohjelma, joka tähtää nuorten päihteiden käytön ennaltaehkäisyyn, kouluttaa vuosittainen satoja ohjaajia jotka työskentelevät yhdysvaltalaisissa ja kanadalaisissa kouluissa. Jotta hankkeessa saadaan selville, miten addiktiota koskevia episteemisiä totuuksia ja uskomuksia uusinnetaan vai vastustetaan, kolmas yhteistyöpartneri, saksalainen Leibniz Institute for Prevention Research and Epidemiology BIPS, tutkii survey-menetelmällä addiktion aivomalliin kohdistuvia asenteita kansallisten ja ylikansallisten sidosryhmien keskuudessa. Rahoitus on kokonaisuutena yli 600 000 euron suuruinen (lisäksi yleiskustannusosuus), josta Helsingin yliopiston osuus on 200 000+ euroa.

Brain-based addiction: Implications for views on agency (AGENCY) (2018-): Petteri Koivulan väitöskirjahanke käsittelee toimijuuden rakentumista addiktion aivomallissa. Hankkeessa selvitetään, miten addiktion aivomalli rakentuu episteemisenä hankkeena ja mitkä ovat sen seuraukset addiktiosta kärsiville ihmisille, keskittyen erityisesti toimijuuteen. Näitä tarkastellaan sekä addiktion aivomallin käytössä hoidon yhteydessä että episteemisissä ja populaareissa käsityksissä, politiikassa, käytännössä sekä hoitojärjestelmässä. Hanke on yhteydessä isompaan A-Brain-hankkeeseen, ja sillä on yhteistyökumppaneita Kanadassa ja Saksassa. Koivulalla on yhden vuoden rahoitus Gyllenbergin säätiöltä.

‘Gambling as part of a regional experience economy concept: A socio-spatial evaluation of the new Tampere casino’ (2019-) Paula Jääskeläisen väitöskirjahanke tarkastelee Tampereen kasinohanketta ja sen sosiaalisia, poliittisia

ja taloudellisia vaikutuksia. Tutkimus tulee paljastamaan jännitteitä, muun muassa kasvavaan elämysteollisuuteen liittyen; rahapelimahdollisuuksien lisäämisen yhteiskunnallisia ja kansanterveydellisiä seurauksia ja Tampereen kaupungin kehittämiseen liittyen. Jääskeläiselle on myönnetty yhden vuoden apuraha Alkoholitutkimussäätiöltä.

“The evolution of European Gambling industry since 1990 through the notion of Responsible Gambling and Problem Gambling. A qualitative analysis of Gambling in France, Finland and Hungary since 1990” (2017-) Sébastien Berretin väitöskirjahanke tarkastelee ja vertailee suomalaisia, ranskalaisia ja unkarilaisia kasinomarkkinoita 1970-luvulta lähtien tavoitteenaan ymmärtää niiden taloudellisia ja poliittisia konteksteja ja vaikutuksia sekä kansallisella että paikallisella tasolla. Tavoitteena on tuottaa analyysi näiden maiden kasinotyyppisistä markkinoista ja tarkastella, miten ne vaikuttavat toimialaan 1970-luvulta alkaen. Hanke myös analysoi varallisuuden kiertoa kasinotyyppisestä pelaamisesta edunsaajille keskittymällä Intressiristiin sekä poliittiseen kamppailuun. Berretillä on yhden vuoden rahoitus alkoholitutkimussäätiöltä.

Lisäksi CEACG toimii yhteistyötahona **Pohjoismaisessa Nos-HS rahapelitutkimusverkostossa**, joka sai myönteisen rahoituspäätöksen vuoden 2018 lopussa. Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat pohjoismaiset kollegat **Jenny Cisneros Örnberg** (Ruotsi), **Ståle Pallesen** (Norja), ja **Soren Kristiansen** (Tanska).

Vireillä olevia hakemuksia:

New orders of agency and capacities in addiction and mental health care interventions (Suomen Akatemia, lähetetty 30-9-2018)

Winners and losers: a societal cost-benefit analysis of mixed sectorial service models in the social and health care sector (WINLOSE- konsortio) (Akatemian strateginen STEER ohjelma, aiehakemuksen deadline 23.1.2019)

THL:n kanssa tehtävä yhteistyö on toiminut erinomaisen hyvin. Sen myötä CEACG on osallistunut vuoden 2016 ja 2017 Rahapelikyselyiden tutkimusryhmään. Tämän yhteistyön puitteissa toimii myös oma hanke ”Rahapelitarjonnan tehtävä ja julkisuuskuva Suomessa (”PUBFUNC”), osat 1 ja 2. Rahapelijärjestelmän uudistusta tarkastellaan yhdessä THL-tutkijoiden kanssa eri analyyseissa. Yhteistyöstä kerrotaan lisää kohdassa ”Rahapelitutkimus” (ks. 2.2.).

52. pykälän rahapelitutkimuskokonaisuudesta CEACG vastaanottaa pienen osan. Ryhmän johto on laskenut, että minimimäärä, jolla rahapelitutkimusyksikön nykyinen suoritusaso voidaan ylläpitää tulevaisuudessa, kattaisi 4 rahapelitutkijaa (kolme 100% ja kaksi 50%) sekä rahapelitutkimusryhmän koordinoinnin, johtamisen ja kehittämisen.

1.3 VUOROVAIKUTUS JA NÄKYVYYS

CEACG järjesti molempien akateemisten lukukausien päätteeksi seminaarit. Keväällä 2018 seminaarin otsikkona oli *“Studying society through lifestyle regulation”*. Seminaarissa CEACG:in tutkijat esittelivät laaja-alaisesti uusia hankkeita ja näissä saatuja tutkimustuloksia. Tilaisuus järjestettiin Helsingin yliopiston tiloissa, ja siihen osallistui noin 45 henkeä.

Syyskauden lopuksi CEACG järjesti seminaarin *”Suomalainen rahapelijärjestelmä muutoksessa – nykytilanne ja tulevaisuus”*, jossa julkistettiin raportti *”Rahapelitarjonnan tehtävä ja julkisuuskuva Suomessa”*. Lisäksi seminaarissa kuultiin puheenvuoroja muun muassa rahapelimonopoli Veikkauksen, Poliisihallituksen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen edustajilta. Tilaisuus järjestettiin Tiedekulmassa, ja siihen osallistui noin 75 henkeä.

CEACG järjesti kesäkuussa 2018 keskustelutilaisuuden australialaisen sosiaaliantropologin **Maggie Bradyn** kanssa, joka on suorittanut kenttätöitä alkuperäiskansojen terveys- ja maanomistusteemojen parissa Australian eri alueilla. Yksi hänen tutkimuskontribuutioistaan on kirja *“Teaching ‘Proper’ Drinking? Clubs And Pubs In Indigenous Australia”*, jossa hän kuvailee *“spontaania”* pohjoisaustralialaista versiota Göteborgissa sovellettavasta järjestelmästä, jossa kunnan omistamat hotellit ja baarit kontrolloivat juomista ja alkoholiperäisiä tuloja pystyäkseen ylläpitämään sosiaalista järjestystä ja turvaa. Tilaisuus järjestettiin yhdessä *Nordic Studies on Alcohol and Drugs (NAD)* -lehden kanssa.

CEACG on järjestänyt useamman yleistilaisuuden myös yhteistyönä. Keväällä järjestettiin kongressi *‘Lifestyle diseases - Responsibility and Ethics’*. Kongressin teemana oli keskustella seuraavista kysymyksistä: kansantaudit kuten sydänsairaudet, aivohalvaukset ja kakkostyyppin diabetes, liitetään usein käyttäytymiseen ja siinä tehtyihin valintoihin. Tähän liittyy ajatus, jonka mukaan niitä voidaan ehkäistä ruokavaliolla, ympäristöön liittyvillä tekijöillä ja elämäntavoilla. Pohjoismaat ovat tunnettuja siitä, että ne sääntelevät elämäntapoja yhteiskunnan makrotasolla tavalla joka kanavoi solidaarisuutta yksilötasolle. Kongressin tarkoituksena oli kirkastaa elämäntapasairauksien käsitettä ja sen kytköksiä hallinnan eettiseen puoleen. Kongressin järjestivät CEACG ja pohjoismaiden bioetiikkakomitea. Lisäksi CEACG järjesti yhteistyössä Alkoholi- ja huumetutkijain seuran kanssa seminaarin *”Ketä autat pelaamalla? Rahapelien voittajat ja häviäjät Euroopassa”*. Seminaari oli samalla kirjan *“Gambling policies and European welfare states – Current challenges and future prospects”* (Egerer et al., toim.) julkistamistilaisuus. Tilaisuudessa kuultiin puheenvuoroja kirjan tekijöiltä ja sen lopuksi järjestettiin paneelikeskustelu, johon osallistui niin yliopiston, politiikan kuin Veikkauksen ja rahapelihaittojen kanssa työskentelevän kansalaisjärjestönkin edustajia. Tilaisuus järjestettiin Säätytalolla, ja siihen osallistui noin 60 henkeä. Tilaisuus herätti laajasti kiinnostusta mediassa.

Matilda Hellmania haastateltiin 22.12.2017 **BBC**:n toimesta vuoden alusta voimaan tulleesta alkoholilain muutoksesta. Keväällä 2018 aloittaneessa sosiologisessa **Ilmiö**-blogissa ilmestyi useita CEACG:n tutkijoiden kirjoittamia artikkeleita. **Michael Egerer**, **Veera Kankainen** ja Janne Nikkinen kirjoittivat

Ilmiön rahapeliviikolla ja Matilda Hellman kirjoitti yleisemmän katsauksen kapitalismin ja addiktioiden suhteesta. Lisäksi Anna Alanko kuului blogin toimituskuntaan.

Sanna Rönkä valmisteli vuoden 2019 alkuun sijoittuvaa väitöstilaisuuttaan, joka käsittelee huumekuolleisuutta, ja joka tulee todennäköisesti aiheen takia kiinnostamaan mediaa.

Anu Katainen toimii **Alkoholi- ja huumeutkijain seura, AHTS:n** puheenjohtajana. Tänä vuonna myös rahapelitutkijat liittyvät seuraan ja se on muuttamassa nimeä.

Matilda Hellman tulee toimimaan **Rahapeliä toimeenpanosta aiheutuvien haittariskien ja haittojen arviointiryhmän** puheenjohtajana vuodesta 2019 alkaen. Arviointiryhmä on sosiaali- ja terveystieteiden pysyvä toimielin, joka seuraa ja arvioi rahapeliä toimeenpanon aiheuttamia haittoja ja valmistelee asiassa lausuntoja. Arviointiryhmä tarkastelee Veikkauksen pelitoimintaa ja sen kehittämistä ja osallistuu viranomaisprosesseihin, joilla pelitoimintaa ohjataan. Arviointi pohjautuu sekä tapauskohtaiseen tiedonhankintaan eri lähteistä, että jatkuvaan, erityisesti Veikkauksen peli- ja pelaajadataan pohjautuvaan seurantaan. Helsingin Yliopiston lisäksi ryhmässä osallistuvat THL; EHYT; Tampereen Yliopisto ja Peliklinikka/ Socca.

CEACG on ollut vahvasti mukana uuden **Sosiaali- ja terveystutkimuksen ja -johtamisen maisteriohjelman** kehittämisessä ja johtamisessa. Ohjelma, joka alkaa syksyllä 2019, yhdistää opetuksessaan sosiaalitieteet ja terveystieteet, kouluttaen opiskelijoita molempien alojen asiantuntijoiksi. Monitieteinen ohjelma kytkeytyy meneillään olevaan sosiaali- ja terveystieteiden yhdistävään valtakunnalliseen ja alueelliseen rakennemuutokseen, ja se toteutetaan Helsingin yliopiston lääketieteellisen ja valtiotieteellisen tiedekunnan yhteistyönä. Ohjelma tarjoaa laajan valikoiman lähestymistapoja, joilla tutkia, ymmärtää ja kehittää hyvinvointipalveluita. Ohjelmasta valmistetaan valtiotieteiden maisteriksi (VTM).

Hellman toimii kansainvälisen vertaisarvioidun **Nordic Studies on Alcohol and Drugs (NAD)** -lehden päätoimittajana (keväästä 2017 lähtien). Lisäksi Hellman on kansainvälisen International Society for Addiction Journal Editors (ISAJE) järjestön varapuheenjohtaja ja tuleva puheenjohtaja ISAJE:ssä. ISAJE säätää standardit tämän alan julkaisuille ja tekee alan eettiset julkaisemista koskevat ohjeet.

Hellman on syksyllä 2018 toiminut vierailevana tutkijana Harvardin yliopistossa. Yhdysvalloissa hän on rakentanut tutkimusyhteistyön verkostoja Harvardin lisäksi University of Connecticutissa (UCONN) sekä Yalen Yliopistossa. UCONN tulee mahdollisesti tekemään yhteistyötä CEACG:in kanssa addiktio tutkimuksen nettikurssin puitteissa, ja Yalen yliopiston Solomon Center for Health Law and Policy on potentiaalinen yhteistyökumppani esimerkiksi uudessa SOTE- ja kannabispoliikanalyseissa. Yhdysvaltalaisesta vierailusta löytyy enemmän tietoa Hellmanin verkkosivuston raportissa: <https://blogs.helsinki.fi/cmehellm/>

CEACG:in internet-sivusto sekä Twitter ja Facebook sivustot ovat aktiivisesti tiedottaneet ajankohtaisista kysymyksistä ja tutkimusryhmän toiminnasta ja tutkimustuloksista.

2 TUTKIMUS

2.1 TEMAATTISET KOKONAISUUDET

2.1.1 MARKKINOINTI: ALKOHOLI, RAHAPELI JA SOKERINEN RUOKA

CEACGilla on markkinointia koskevat tutkimuskokonaisuus koskien alkoholia, rahapelaamista ja ruokaa. Vuonna 2018 suurin tämän teeman hankkeista on ollut ”*Regulation of online alcohol advertising: Is it possible and is it relevant from a public health perspective?*” (OMA, 2016–2018, rahoitus: Suomen Akatemia, Alkoholitutkimussäätiö, Ruotsin Systembolagets Forskningsråd). Hankkeessa tutkitaan alkoholin mainontaa sosiaalisessa mediassa ja erityisesti sitä, miten vuonna 2015 Suomessa voimaan tullut sosiaalisen median alkoholimainontaa rajoittava laki on näkynyt sosiaalisen median mainonnan toteuttamisessa. Hankkeessa vertaillaan suomalaista ja ruotsalaista alkoholimainontaa ja tutkimuksen kohteena ovat kaikki merkittävät näissä maissa markkinoilla olevat alkoholibrändit.

VTM **Mikaela Lindeman** sekä VTT **Johan Svensson** toimivat ruotsalaisen sisarhankkeen tutkijoina 2017–2018. Ruotsalaiset yhteistyöpartnerit ovat Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN) sekä tutkimusryhmä Karolinska Institutetissa. Aineistoksi on kerätty kaikki alkoholiin liittyvät julkaisut kaikilta merkittävimmiltä alkoholivalmistajilta Suomessa ja Ruotsissa kolmena eri ajankohtana, vuosi ennen lakimuutosta ja kahtena ajankohtana lakimuutoksen jälkeen. Aineiston koodaus on arvioitettu kahdeksalla suomalaisella ja ruotsalaisella asiantuntijalla Delphi-menetelmää hyödyntäen.

Hanke on tuottanut ensimmäisen vaikutusarvio kansainvälisesti ainutlaatuisesta laista ja sen tuloksia tullaan käyttämään nuorten päihteidenkäytön ehkäisyyn koskien erityisesti verkkomainonnan strategioita. Hankkeen yhteistyökumppaneita ovat STM ja EHYT ry. Hankkeen ensimmäinen osajulkaisu julkaistiin Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä (Katainen et al. 2018) Artikkelissa ”*Miten vuoden 2015 alkoholilakiuudistus vaikutti alkoholituotteiden markkinointiin sosiaalisessa mediassa? Sisällönanalyysi sosiaalisen median alkoholimarkkinoinnista Suomessa ja Ruotsissa*” kerrotaan että Suomen sosiaalisen median alkoholimarkkinointia säätelevän lailla on ollut vain vähän vaikutusta siihen, miten alkoholin markkinoijat hyödyntävät sosiaalista mediaa mainosalustana. Vain harvat Suomalaiset alkoholimarkkinoijat ovat panostaneet some-markkinointiin tutkimusjakson aikana niin että markkinointiviestit olisivat saaneet huomiota somealustoilla. Uusi laki ei kuitenkaan estä markkinoijia tuottamasta kuluttajia kiinnostavia sisältöjä, eikä se näytä vähentävän niiden leviämistä. Hankkeen päätulokset julkaistaan helmikuussa 2019 ilmestyvässä raportissa.

Vuonna 2019 OMA-hankkeen tutkijat siirtyvät tarkastelemaan rahapelaamiseen liittyvää mainontaa. Rahapelaamista koskevaa mainontatutkimusta rahoittavat Svenska Spel ja Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd FORTE.

Tutkimuksen päätulokset on esitetty Alcohol Policy Networkissa Edinburghissa marraskuussa 2018 (Katainen) ja Lublijanassa (Kauppila). Emmi Kauppila on myös kertonut tutkimuksesta WHO:n järjestämässä kokouksessa Moskovassa kesäkuussa 2018.

Rahapeliä onlinemainonta tutkitaan FORTEn rahoittamassa hankkeessa

Online Marketing of Gambling (OMG). Hankkeessa tutkitaan miten ruotsin markkinoilla toimivat rahapeliyhtiöt (n = 50) käyttäytyvät Sosiaalisessa mediassa. Johan Svensson on esitellyt hanketta Svenska Spelin järjestämässä seminaarissa elokuussa 2018.

Vuonna 2018 CEACG sai rahoituksen myös uuteen epäterveellisen ruuan markkinointiin kohdistuvaan tutkimukseen Euroopan komissiolta. Hankkeessa tarkastellaan sisällönanalyysin keinoin, miten epäterveellistä ruokaa markkinoidaan lapsille ja nuorille Euroopassa. Hanketta johtaa kaupallinen alankomaalainen tutkimusinstituutti Ecorys. Hanke on vuoden pituinen ja se on EU Komission tilaama. Emmi Kauppila ja Anu Katainen tekevät analyysit eurooppalaisten kollegoiden kanssa.

Talvella 2018-2019 Matilda Hellman ja Mikaela Lindeman tekevät WHO:n selvityksen ”Focusing on best Buys-series; Policy Brief, an update report on policies for reducing the marketing of alcoholic beverages”. WHO-Euro on tilannut tämä 14-sivuisen raportin alkoholimainonnasta ja miten sitä säädelään WHO-euro maissa. Deadline on tammikuussa 2019.

2.1.2 AIVOTUTKIMUKSEN MERKITYS

Merkittävä CEACGissa käynnissä oleva tutkimushanke on addiktion aivosairausmallia koskeva kansainvälinen A-BRAIN-hanke. Hanke on kuvattu tarkemmin kohdassa 2.1. Tähän hankkeeseen liittyy kiinteästi myös Petteri Koivulan väitöskirjahanke, joka samoin on kuvattu tarkemmin kohdassa 1.2.

Tämän lisäksi Suomen akatemialle on vuonna 2018 toimitettu uusi projektihakemus ”*New orders of agency and capacities in addiction and mental health care interventions*” jossa toimijuuden ja yhteiskunnallisen aseman kytköksiä tarkastellaan toisaalta addiktion aivomallin ja toisaalta mielenterveyden kokemusasiantuntijuusmallin kautta.

2.2 RAHAPELITUTKIMUS

CEACGin rahapelitutkimus on ainutlaatuista sekä näkökulman (yhteiskuntatieteellinen) että riippumattomuuden puolesta. Siinä vallitsee ainutlaatuinen yhdistelmä akateemista itsemääräämisoikeutta sekä yhteistyösopimus valtiollisen tahon kanssa. Rahapelijärjestelmää ja rahapeliä asemaa yhteiskunnan perusteissa käsittelevä tutkimus ovat alitutkittuja tutkimusalueita. Ottaen huomioon valtavat summat, joita rahapelit tuottavat ja niiden kanavointiin ja jakoon liittyvät valtavat periaatteelliset kysymykset, on

merkittävää huomata, että tätä aluetta ja näitä rakenteita on tutkittu yhteiskuntatieteessä hyvin vähän.

Matilda Hellman osallistui **Rahapelikysely 2016**-tutkimukseen perustuvaan raportointiin (raportti ”Rahapelikysely 2016: Rahapelaaminen, rahapelihaitat ja rahapeliin markkinointiin liittyvät mielipiteet Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Kymenlaaksossa” sekä artikkeli ”Gambling participation, gambling habits, gambling-related harm, and opinions on gambling advertising in Finland in 2016.”). Artikkelissa keskustellaan erityisesti rahapelihaitoista Suomessa ennen monopolifuusiota.

Tutkijat **Jani Selin** (THL), Matilda Hellman (HY) ja Tuulia Lerkkanen (HY) jatkoivat vuonna 2017 aloitettua tutkimuksen työstöä, jossa tarkasteltiin **Suomen rahapeliyhteisöjen yhdistymisprosessin** perusteluiden diskursiivista rakentumista politiikka-asiakirjoissa sekä mediateksteissä. Vertailevan analyysin mukaan päätös fuusiosta osoittautui kummankin aineiston perusteella välttämättömäksi ratkaisuksi ulkopuolisten tekijöiden toimesta, jotka tekivät kolmen rahapeliyhteisön yksinoikeusjärjestelmästä ongelmallisen. Tutkimus osoittaa, että rahapelihaittojen ehkäisyn sijaan rahapelituotot näyttivät olleen keskeisessä asemassa fuusioprosessissa. Analyysin suomenkielinen julkaisu julkaistaan Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä alkuvuodesta 2019, ja toinen versio tutkimuksesta on tällä hetkellä vertaisarvointikierroksella *Journal of Gambling Issues* -lehdessä.

Monopolifuusiota käsittelevässä tutkimuskokonaisuudessa Virve Marionneau ja Matilda Hellman analysoivat ja **vertailivat julkista keskustelua kotimaisista alkoholi-, junaliikenne- ja rahapelimonopoleista** vuosina 2014-2017. Analyysin perusteella laadittu tutkimusartikkeli kuvaa suomalaisen rahapelimonopolin erityisasemaa muihin monopoleihin verrattuna, sekä suomalaisen julkisen keskustelun konsensushakuisuutta. Artikkelin lähetettiin arvioitavaksi *International Review of Administrative Sciences* -julkaisuun kesällä 2018 ja on parhaillaan toisella arviointikierroksella.

Matilda Hellman, Emmi Kauppila ja Anna Alanko viimeistelivät analyysin **kansainvälisestä rahapelivoitoista koskevista uutisista** (Hellman, Kauppila, Alanko). Analyysi näyttää, miten rahapelivoitoista kertovat tarinat toimivat tietyillä narratiivisilla otteilla ja näin ollen korostavat sitä, kuinka rahapelivoiton saajan ovat hyvin tavallisia ihmisiä. Artikkelin tuo esille ja problematisoi sen, että tällainen tarina viestittää, että kuka tahansa meistä voi voittaa, joten kannattaa pelata. Myös taikauskoon ja todennäköisyyteen liittyvät elementit löytyy kertomusten tyyppillisessä asetelussa. Siten tarinat rahapelivoitoista toimivat tehokkaana mainontana rahapeleille.

Kesällä 2018 tutkimusavustaja on kerännyt materiaalia ahvenanmaalaisen **Penningsautomatföreningen (PAF)- analyysia** varten. Materiaali sisältää yli 500 ahvenanmaalaista mediatekstiä. Tutkimuksessa tarkastellaan PAFin roolia ahvenanmaalaisessa yhteiskunnassa sekä miten rahapelijärjestelmä toimii. Samalla tavalla kuin Veikkaus mannermaalla ahvenanmaalainen rahapelijärjestelmä takaa kansalaisjärjestöjen toimintaa, kuten vanhuustyötä ja merivartiosto-yhdistystä. Vuoden 2018 alussa nämä järjestöt reagoivat voimakkaasti julkisessa keskustelussa dokumenttiohjelmaan, jossa kerrottiin ongelmapelaajasta, joka oli saanut jatkaa

pelaamista, vaikka PAF:in tehtävä on ehkäistä ongelmia. Mitään vastaavaa keskustelua ei ole käyty mannermaalla.

Kansalaisjärjestöt ja suomalainen rahapelipolitiikka – (2016-2020, Kankainen, Hellman, Sulkunen, Egerer) hankkeessa tutkitaan suomalaisten kansalaisjärjestöjen suhdetta rahapelaamiseen ja siitä saatuihin avustuksiin, jotka ovat merkittävä taloudellinen tuki suomalaiselle kansalaisyhteiskunnalle. NAD-lehti julkaisee **rahapelipolitiikan erikoisnumeron** 1/2019 jossa julkaistaan artikkelit Janne Nikkiseltä ja Michael Egereriltä. Nikkisen artikkeli käsittelee sitä, voisiko henkilökohtainen rahapelaamislisenssi eli -lupa olla hyvä tapa haittojen ehkäisyyn, ja Michael Egererin artikkeli puolestaan käsittelee viihdepelaamisen tiloja ja kulttuuria. Matilda Hellman kirjoittaa samaan erikoisnumeroon pääkirjoituksen rahapelitutkimuksen roolista.

Matilda Hellman, Janne Nikkinen ja Anna Alanko saattoivat loppuun ensimmäisen version **rahapelien markkinoinnin eettistä ulottuvuutta** käsittelevästä analyysistä.

Alkoholitutkimussäätiön rahoittaman kansainvälisen hankkeen *Gambling, Science And Public Policy* (vastaava prof. Thomas Babor, University of Connecticut; prof. Pekka Sulkunen) teos **Setting Limits. Gambling, Science and Public Policy** julkaistiin loppuvuodesta 2018. Kirjassa tehdään yhteenveto käytettävissä olevasta kansainvälisestä tukimuksesta, jonka nojalla tarkastellaan rahapelien yhteiskunnalle aiheuttamia haittoja ja kustannuksia, rahapelaamisen keskittymistä pienelle suurkuluttajaryhmälle sekä sääntelymenetelmien tehokkuutta. Saatavuus on keskeinen kysyntää vahvistava tekijä, mutta sitä on tarkasteltava ottaen huomioon pelien ja pelaamisympäristöjen ominaisuudet sekä rakenteelliset tekijät. Sääntelymenetelmien vaikuttavuus tunnetaan nykyään hyvin. Tehokkaat keinot rajoittavat kokonaiskulutusta, ja tästä syystä monissa maissa ja erityisesti Suomessa edunsaajien riippuvuus rahapelituotoista on yhteiskunnallinen ongelma.

CEACG järjesti läpi vuoden säännöllisesti HY-tiloissa kokoontuvaa ”Peliverkko”-seminaaria yhteistyössä THL:n kanssa (Egerer & Selin).

Yhteistyötä CEACGin ja muiden rahapelitutkimustahojen kanssa on edistetty seuraavissa toiminnoissa: Rahapelihaittojen kyselytutkimuksen toimeenpanoryhmään (vastaava THL; Anne Salonen); rahapelimarkkinointia käsittelevää yhteistyöryhmä (vastaava THL, Jani Selin). Liitteessä 3 on listattu THL-ATS-CEACG-yhteistyökuvioita.

Suomen Akatemian rahoittamat tutkijat Virve Marionneau ja Janne Nikkinen ovat tutkineet **rahapelimarkkinoiden n.s. kannibalisaatiota** kahdessa aiempaa tutkimusta systemaattisesti tarkastelevan tutkimusartikkelissa. Taloustieteessä kannibalisaatiolla viitataan tuotteen tai palvelun markkinaosuuden häviämistä uuden tuotteen tai palvelun tullessa markkinoille. Tutkimuskokonaisuus käsittelee rahapelaamisen osalta kannibalisaatiota kahdesta näkökulmasta. Ensimmäinen osatutkimus keskittyi kannibalisaatioon rahapelien välillä. Tutkimus julkaistiin Journal of Gambling Issues -lehdessä alkuvuodesta 2018, ja tuloksista raportoitiin myös rahapeliongelmiin hoitoon käsittelevällä kanadalaisella Problem Gambling Institute of Ontarion verkkojulkaisussa. Toinen osatutkimus keskittyy

siihen, kannibalisivatko rahapelit muita teollisuuden aloja. Analyysi lähetetään arvioitavaksi alkuvuodesta 2019.

Alkoholitutkimussäätiön väitöskirjatekijän, sopimustutkija Veera Kankaisen **rahapelijärjestelmän edunsaajia koskeva tutkimus** eteni hyvin vuonna 2018, ja väitöskirjan kaksi ensimmäistä osatyötä julkaistiin. Väitöskirjahanke käsittelee edunsaamiseen liittyviä ristiriitoja ja kansalaisjärjestöjen asemaa rahapelimonopolijärjestelmässä.

2.2.1 RAHAPELITARJONNAN TEHTÄVÄ JA JULKISUUSKUVA SUOMESSA

Vuonna 2017 alkanut hanke ”Rahapelitarjonnan tehtävä ja julkisuuskuva Suomessa” (PUBFUNC) tarkastelee suomalaisten näkemyksiä rahapelaamisen sääntelystä. Hankkeessa tutkitaan laadullisilla instrumenteilla suomalaisten kansalaisten näkemyksiä rahapelaamisesta ja rahapelipolitiikasta ja –järjestelmästä, rahapelimonopolin toiminnasta ja siitä, miten rahapelaaminen tulisi järjestää. Haastatteluprotokolla koskee rahapelimonopolin mainoksia, rahapelien tarjontaa, niiden järjestäjää, rahapelaamisen hallintatyökaluja, rahapelitulojen jakomallia ja haastateltavien käsityksiä sopivista avustuskohteista rahapeleille. Varsinaiseen tutkijaryhmään kuuluvat: Matilda Hellman (PI), **Johanna Järvinen-Tassopoulos** (THL), Michael Egerer (CEACG), Anna Alanko (CEACG) ja Tuulia Lerkkanen (CEACG). Aineiston rekrytointilogiikka on kuvattu Taulukossa 1.

Taulukko 1. Rekrytointilogiikka ja ryhmien kokoonpano

RYHMÄ	Kriteerit: 2016 Rahapelikyselyn vastaukset*	Täyttivät kriteerit ja suostuivat yhteydenottoon	Osallistujia	Ryhmiä
Ei rahapelejä pelaavat henkilöt (U1)	ei pelaa lainkaan ja läheisillä ei ole rahapeliongelmaa	54	4	2
Ei rahapelejä pelaavat henkilöt ja läheisellä rahapeliongelmaa (U2)	ei pelaa lainkaan ja läheisillä on rahapeliongelmaa	6	-	-
Satunnaispelaajat (U3)	pelaa ≤ 5€/viikko	1342	51	9
Kokeneet pelaajat (U4)	pelaa ≥ 20€/viikko	212	16	4
Nettipelaajat (U5)	pelaa vain netissä	286	15	3
Kasinopelaajat (U6)	pelaa ≥ 1 kerran/kk kasinolla	16	2	1
YHTEENSÄ		1704	88	19

*Seuraavat kyselykysymykset toimivat kriteereinä:

B2. Oletko koskaan elämäsi aikana pelannut jotain rahapeliä?

D1a. Oliko elämässäsi vuoden 2016 aikana henkilöä, joka mielestäsi pelasi liikaa rahapelejä?

B9. Ajattele vuotta 2016. Arvioi, kuinka paljon käytit rahaa (euroa) rahapeleihin. (Arviointi annettiin rahamääräestimaationa yhden viikon tai yhden kuukauden tai koko vuoden aikana.)

B12. Pelasitko rahapelejä internetissä vuoden 2016 aikana?

B1. Ajattele vuotta 2016. Kuinka usein pelasit seuraavia rahapelejä?

Kyselylomake löytyy kokonaisuudessaan Rahapelikysely 2016 -raportista (Salonen ym. 2017a, 131-144).

Tutkimuksen keskeisimpiä tuloksia oli, että kansalaiset suhtautuvat Veikkaukseen hyvin ristiriitaisesti. Toisaalta pelien saatavuutta ja Veikkauksen näkyvyyttä ja esilläoloa pidettiin liiallisina, Veikkauksen rahapelaamisen hallintatyökaluja jopa mahdollisesti rahapelaamista lisäävänä – ja toisaalta haastateltavat luottivat Veikkauksen tuottojen jakomalliin enemmän kuin eduskuntaan.

Pubfunc-hankkeen tutkijat: Johanna Järvinen-Tassopoulos, Michael Egerer, Matilda Hellman, Petteri Koivula, Anna Alanko ja Tuulia Lerkkanen

Vuonna 2018 PubFunc -hanke sai lisärahoitusta jatkotutkimukselle, jossa on syksyn 2018 aikana kerätty 9 ryhmähaastattelua Tampereen alueella. Tampereen aluetta koskeva osatutkimus tullaan julkaisemaan erillisessä raportissa, ja myös Tamperetta koskevasta aineistosta tullaan julkaisemaan vertaisarvioitavia artikkeleita. Lisäksi **Paula Jääskeläisen** väitöskirjahanke (ks. kohta 1.2) kytkeytyy Tampereen alueen osatutkimukseen.

Pubfunc-hankeessa työskentelevä **Tuulia Lerkkanen** on myös samalla tehnyt alkuvuonna 2019 valmistuvan pro gradu -tutkielman. Työ käsittelee rahapelaamisesta käytyä julkista keskustelua Helsingin Sanomissa vuosina 1990–2016. Työssä keskitytään erityisesti ajankohtiin, jolloin rahapelipolitiikassa on tapahtunut muutoksia, jotka ovat heijastuneet kirjoittelun sisällössä ja sen tekstien julkaisumäärissä. Lerkkanen osoittaa analyysissään muun muassa, että rahapelaamista käsittelevä sanomalehtikirjoittelu keskittyy erityisesti rahapelaamisen sääntelyyn.

2.2.2 POLITICAL ECONOMY OF GAMBLING (POLEG)

Rahapelaamisesta seuraa tuloja julkisiin varoihin, rahapeliin operaattoreille sekä muille edunsaajille verotuksen, suorien maksujen ja sijoitusten ja työllistämisen kautta. Raja-alueilla sijaitsevat rahapeliin tarjoajat pyrkivät pääsemään näille houkutteleville markkinoille, kun taas etabuloituneet toimijat pyrkivät säilyttämään asemansa. Tutkimus keskittyy varallisuuden kiertoon ja intressiristiriitisiin. Kysymme, minkä arvoinen on eurooppalainen rahapelitalous, miten raha kiertää eri osapuolten välillä ja millaisia eturistiriitoja järjestelmässä on. Tutkimuksessa vertaillaan pelaamisen poliittista taloutta seitsemässä Euroopan maassa, käyttäen ekonometrista dataa, virallisia dokumentteja ja avaininformanttien haastatteluja. Tulokset kertovat rahapelitulojen merkityksen koosta Euroopassa sekä intressiristiriidoista jotka voivat estää tehokasta politiikkaa.

3. MUITA AKTIVITEETTEJA

CEACG on vuonna 2018 aktiivisesti osallistunut Valtiotieteellisen tiedekunnan ja lääketieteellisen tiedekunnan yhteistyönä kehittelyn alla olevaan Sosiaali- ja terveystutkimuksen ja -johtamisen maisteriohjelman kehittämiseen. Matilda Hellman kuuluu maisteriohjelman johtokuntaan.

3 JULKAISUT 2017–2019 (VALIKOITU)

2018–2019¹

- Lindeman, M & Hellman, M. (2019) Update report on policies for reducing the marketing of alcoholic beverages. Focusin on best buys series. World Health Organization.
- *Lerkkanen, T. (2019). Monopolin puolustusta, kritiikkiä ja murtumisen uhkakuvia. Rahapelaamisen mediarepresentaatiot Helsingin Sanomissa vuosina 1990–2016. Pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto.
- *Hellman, M. (2019) The new role of gambling research. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 36(1).
- *Egerer, M. & Marionneau, V. (2019). Cultures and spaces of convenience gambling. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. Forthcoming.
- Kauppila, E., Lindeman, M., Svensson, J., Katainen, A. & Hellman, M. (2018) Alcohol brands on social media sites in Finland and Sweden. A comparative audit study of brands' presence and content as well as impact from a legislative change. University of Helsinki, Faculty of Social Sciences.
- *Kauppila, Hellman, Alanko (tulossa 2019) ”Lupa unelmoida”: Miten natiivi uutisoinnin rahapelivoittamistarinat puhuttelevat lukijaa? Teoksessa Uusitalo, Susanne & Arstila, Valtteri (toim.) Kriittinen kirja rahapelaamisesta (työnimi)
- *Selin, J., Hellman M., Lerkkanen, T. (2019) Monopolin vahvistaminen kilpailun nimissä: Poliittikaongelman esittämistavat rahapeliyhteisöjen yhdistymisessä. *Yhteiskuntapolitiikka* 84 (2019)
- *Selin, Lerkkanen, Hellman (accepted) Founding a monopoly in the name of competition! Gambling policy representations of the great Finnish gambling monopoly merger. *Journal of Gambling Issues*.
- *Sulkunen, P. Babor T., Cisneros-Örnberg J., Egerer M., Hellman M., Livingstone C., Marionneau V., Nikkinen J, Orford J., Room R., Rossow I. (2018) [Setting Limits. Gambling, science and public policy](#). Oxford University Press.
- *Marionneau and Hellman, M. (accepted) State monopolies in the era of economic liberalism: What can we learn from Finnish rail traffic, gambling, and alcohol policies? *International Journal for Public Administration*
- Kauppila, E. and Hellman, M. (2018) [The role of alcohol in baby boomers' biographical accounts](#). *Journal of Aging Studies*. 46 (September 2018): 37-44.
- Katainen, A., Kauppila, E., Svensson, J. Lindeman, M., & Hellman, M. (2018) [Miten vuoden 2015 alkoholilakiuudistus vaikutti alkoholimainontaan sosiaalisessa mediassa? Sisällönanalyysi sosiaalisen median alkoholimainonnasta Suomessa ja Ruotsissa](#). *Yhteiskuntapolitiikka* 83.
- Bujalski, M., Hellman, C. M. E., Moskalewicz, J., Beccaria, F. & Rolando, S. (2018) [Depoliticizing addiction: Who gets to speak in European press reporting 1991-2011?](#) *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 35(1): 52-68.
- Hellman, M. Katainen, A. & Seppänen, J. (2018) [Gendered citizen constructs in beer commercials as a metatext of alcohol control policies](#). *Contemporary Drug Problems* 45 (2): 163-176.

¹ THL-sopimukseen -liittyvät tutkimukset on merkitty asteriskilla. Suurin osa julkaisuista liittyy tavalla tai toisella tähän yhteistyöhön, mutta siihen ei ole käytetty tätä budjettia.

- Hellman, M. (2018) Mainstreaming Concepts, Discounting Variations? Global Policies of Alcohol, Drug and Tobacco IN: [Conceptualising Public Health: Historical and Contemporary Struggles over Key Concepts](#). Kananen, J., Bergenheim, S. & Wessel, M. (Eds.). London: Routledge, Taylor & Francis,
- Hellman, M. (2018) [Opioids, opioids, opioids: the plague among middle-aged white Americans](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 35, 5.
- Hellman, C. M. E. 2018 [The alcohol industry's never-ending interest in research and policy](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 35, 4
- Hellman, M (2018) [Social causes of depression, anxiety and stress](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 35(3) 3: 149 - 151
- *Salonen, A., Hellman, C. M. E., Latvala, T. & Castrén, S. (2018) [Gambling participation, gambling habits, gambling-related harm, and opinions on gambling advertising in Finland in 2016](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* 36(3).
- Hellman, M. (29.10.2018) [Legalized cannabis – Quo vadis, Massachusetts?](#) popNAD web site. Available at: <https://nordicwelfare.org/popnad/blogg/legalized-cannabis/>
- Hellman, M. (2018) [Should we look out for the great isomorphic wheel of public health?](#) *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 35(2) 116-224.
- Hellman, M (2018) [The epistemic project of the addicted brain: Towards a socio-historical understanding](#). *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 35(1) 3–8.
- *Hellman, M (2018) [Kulutusideologia ruokii riippuvuusongelmia](#). [Consumption ideology feeds addiction] Ilmiö/ The Sociological Phenomenon-blog.
- Hellman, M. (23.7.2018) [Utredande tjänstemän borde inte benämnas "forskare"](#). Hufvudstadsbladet
- *Hellman, M. (2018) [Konsumtionsideologins accelererande vilsenhen. Vad kan vi lära oss av ludomani, narkomani och kleptomani?](#) [The consumption ideology's accenerating lostness. What can we learn from ludomania, narchomania and kleptomania?] *Nya Argus* 111 (5-6).
- *Hellman, M (9.4.2018) [Vad är folkhälsa i Norden?](#) [Wat is public health in the Nordics?] popNAD web site. Available at: <https://nordicwelfare.org/popnad/blogg/vad-ar-folkhalsa-i-norden/>
- Seppänen J, Hellman M & Katainen A (2018) Just a joke. Humour in alcohol advertisements. *Scandinavian Psychoanalytic Review* (xx) xxx:xx
- Katainen A & Härkönen J (2018) [Miten suomalaiset perustelevat raittiuttaan? Näin Suomi juo](#). Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.
- Lindfors, P, Minkinen, J, Katainen, AH & Arja, R 2018, ['Do maternal knowledge and paternal knowledge of children's whereabouts buffer differently against alcohol use?](#) A longitudinal study among Finnish boys and girls' *Drug and Alcohol Dependence*.
- Härkönen, J & Katainen, AH 2018, [Mitä syitä suomalaiset esittävät alkoholinkäytölleen?](#) julkaisussa P Mäkelä, J Härkönen, T Lintonen, C Tigerstedt & K Warpenius (toim), *Näin Suomi juo – Suomalaisen muuttuvat alkoholinkäyttötavat*. Teema, Nro 29, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki, Sivut 205–213.
- *Egerer, M. & Hellman, M. (in review) Strategies for assessing researchers' intuition in qualitative addiction research. *Qualitative Health Research*.
- *Egerer, M., Kankainen, V., & Hellman, M. (2018) [Governing the public good. Civil society as beneficiary of gambling revenues in Finland](#). *Journal of Civil Society* 14(3):207-221.
- *Egerer, M., Marionneau, V., & Nikkinen, J. (eds.) (2018). [Gambling policies in European welfare states – Current challenges and future prospects](#). London: Palgrave Macmillan. Forthcoming.

- *Heiskanen, M. & Egerer, M. (2018). [The Conceptualization of Problem Gambling in Social Services: Email Interviews with Finnish Social Service Directors](#). *Nordic Social Work Research*. DOI: 10.1080/2156857X.2018.1426625
- *Järvinen-Tassopoulos, J. & Marionneau, V. (forthcoming) Ongelmapelaaja perheenjäsenenä: vanhempien ja aikuisten lasten rahapelaaminen läheisten kertomana. *Janus*.
- Marionneau, V & Kankainen, V. (2018) "[Beneficiaries of gambling and moral disengagement](#)", *International Journal of Sociology and Social Policy*, Vol. 38 Issue: 7-8, pp.578–591.
- *Marionneau, V. & Berret, S. (2018). [Gambling for the State: Collection and Redistribution of Gambling Proceeds in France](#). In Egerer, M., Marionneau, V. & Nikkinen, J. (Eds). *Gambling Policies in European Welfare States – Current Challenges and Future Prospects*. London: Palgrave MacMillan. Forthcoming.
- *Marionneau, V. K., & Nikkinen, J. T. (2018). [Market cannibalization within and between gambling industries](#). *Journal of Gambling Issues* 37.
- *Marionneau, V., Nikkinen, J., & Egerer, M. (2018). Gambling for European Welfare: Conclusion: Justifications, alibis, and the common good. In Egerer, M., Marionneau, V. & Nikkinen, J. (Eds). *Gambling Policies in European Welfare States – Current Challenges and Future Prospects*. London: Palgrave MacMillan. Forthcoming.
- *Nikkinen, J., Egerer, M. & Marionneau, V. (2018). [Introduction: Gambling regulations and the use of gambling revenues in European welfare states](#). In Egerer, M., Marionneau, V. & Nikkinen, J. (Eds). *Gambling Policies in European Welfare States - Current Challenges and Future Prospects*. London: Palgrave MacMillan. Forthcoming.

2017

- Egerer, M. (2017). Glücksspielpolitik unter dem Blickwinkel des Gemeinwohls. *Zeitschrift für Wett- und Glücksspielrecht*. August 2017, Sonderbeilage 3: 27-31.
- Kainulainen, H., Savonen, J. & Rönkä, S. (toim.). *Vanha liitto - Kovien Huumeiden käyttäjät 1960-70-lukujen Helsingistä*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Vuosikerta SKS:n toimituksia 1433
- Hellman, M. (2017) Valfärden – från uppbyggnad till nedmontering. *Ny Tid*, 73(12): 18-22.
- Alanko A (2017) Improving mental health care: Finnish mental health policy rationale in the era of dehospitalisation. Helsinki: University of Helsinki, Faculty of Social Sciences.
- Alanko, A. (2017) Lectio praecursoria. Mielenterveysohjelmat mielenterveystyötä parantamassa. *Sosiaalilääketieteellinen aikakauslehti*. 2017, 4
- Alanko, A. and Hellman, M. (2017) Service users and experts in Finnish mental health policies: Three phases of expansion and inclusion. *Sociologia* 54(4): 361-376.
- Anderson P, Braddick F, Conrod P, Gual A, Hellman M, Matrai S, Miller D, Nutt D, Rehm J, Reynolds J and Ysa T. (2017) *New Governance of Addictive Substances and Behaviours*. Oxford: Oxford University Press.
- Anderson, P., Berridge, V., Conrod, P., Dudley, R., Hellman, C. M. E., Lachenmeier, D. W., Lingford-Hughes, A., Miller, D., Rehm, J., Room, R., Schmidt, L., Sullivan, R., Ysa, . T. & Gual, A. Mar (2017) Reframing the science and policy of nicotine, illegal drugs and alcohol – conclusions of the ALICE RAP Project F1000Research. 6, 289

- Hellman, Cisneros-Örnberg, Livingstone (2017) Gambling policy studies: a field that is growing in size and complexity. *Addiction Research and Theory* 25 (6): 433-435
- Lerkkanen, T. & Hellman, M. 23 okt 2017 Kuka on riittävän hyvä pakolainen? Alusta. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden verkkolehti.
- Hellman, M. (2017) Lyssnar vi på rusmedelsforskaren? 9 maj 2017 I : popNAD webbplats.
- Hellman, M. Monni, M. & Alanko, A. (2017) Declaring, shepherding, managing: The welfare state in Finnish Government Programmes, 1950-2015. *Research on Finnish Society* 10(1):9-22.
- Hellman, M. (2017) Promoting vices: An introduction to research on advertising of coercive products. *Publications of the Faculty of Social Sciences*. Helsinki: Unigrafia.
- Hellman, M. (2017) Agency as a structuring principle. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 34, 5, s. 359-361
- Hellman, M. (2017) Exploring new substance use settings. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 34, 3, s. 192-195
- Hellman, M. & Kettunen, T. (2017) *Nordic Alcohol Statistics 2010-2015* *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 34, 3, s. 267-282
- Hellman, M. (2017) Scientific progress: The role of innovative qualitative inquiries *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 34, 3, s. 192-195
- Hellman, M. (2017) Thirty-three years later: Still a new-old journal *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*. 34, 2
- Jani Selin, Jenni Simonen, Hannu Alho, Sari Castrén, Johanna Järvinen-Tassopoulos, Thomas Karlsson, Janne Nikkinen, Anne Salonen & Katariina Warpenius (2017) Sääntelyyn perustuvat rahapelihaittojen ehkäisytoimet ja niiden soveltuvuus Suomen rahapelijärjestelmään: Tutkimustietoon ja asiantuntija-arvioihin perustuva selvitys 1.6.2017
- Järvinen-Tassopoulos, J. & Marionneau, V. (forthcoming) Ongelmapelaaja perheenjäsenenä: vanhempien ja aikuisten lasten rahapelaaminen läheisten kertomana. *Janus*.
- Katainen A (2017) Global and local contexts of smoking. *Sosiologia* 54, 4.
- Katainen, A. H. & Maunu, A. O. 2017 Muutakin kuin tietoa: terveystietämisen sosiaaliset ja kulttuuriset ulottuvuudet. *Terveys- ja sosiaalisen elämäntapojen linjoja*. Karvonen, S., Kestilä, L. & Mäki-Opas, T. (toim.). Helsinki: Gaudeamus, s. 143-157
- Kinnunen, J., Pere, L., Raisamo, S., Katainen, A. H., Ollila, H. & Arja, R. 2017 Nuorten terveystapatutkimus 2017: nuorten tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö sekä rahapelaaminen. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. 108 Sivumäärä (Raportteja ja muistioita; nro 2017:28)
- Kotanen, Riikka & Kronstedt, Johanna (submitted) Attribution of Responsibility for Sexual Crime beyond Individual Actors -- Intertwined Responsibilities of Offenders, Victims and Society in a Finnish Newspaper. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*.
- Kotanen, Riikka (submitted) Establishing laws and policies on parental violence towards children in Finland 1965-1984. *Children & Society*.
- Kotanen, Riikka (submitted) The Rise of the Crime Victim and Punitive Policies? Changes to the Legal Regulation of Intimate Partner Violence in Finland. *Violence against Women*.
- Leppo, Anna & Perälä, Riikka (2017): Remains of Care. Opioid substitution treatment in the post-welfare state. *Sociology of Health and Illness*.

- Hellman, M & Lerkkanen, T. (2017) 'Construing oppositions, demarcating a we-ness: The dramaturgy of a live TV debate on the refugee crisis ' *European Journal of Cultural Studies*. DOI: 10.1177%2F1367549417719060 JUFO: 2
- Marionneau, V. & Järvinen-Tassopoulos, J. (2017) Consumer protection in licensed online gambling markets in France: the role of responsible gambling tools. *Addiction Research and Theory* 25:6: 436-43.
- Marionneau, V. & Nikkinen, J. (in review) Tangible and intangible substitutionary effects of gambling industries: Socio-cultural perspectives on cannibalisation. *Journal of Gambling Issues*.
- Marionneau, V. K. & Nikkinen, J. T. 2017 Market cannibalisation within and between gambling industries: A systematic review. *Journal of Gambling Issues*. 37
- Nikkinen (2017) The legalization of dangerous consumption: a comparison of cannabis and gambling policies in three US states. *Addiction Research and Theory* 25(6): 476-484.
- Perälä, J & Kinnunen, A. (2017) "Jonkun sortin rosvopäälliköitä" - Vanhan liiton huumemarkkinat. Teoksessa Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Perälä, J, Kinnunen, A. & Kainulainen, H. (2017) "Lusimassa". Teoksessa Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Rönkä, S. (2017). "Kaikki oli ihan keltasii" – pistämisestä ja yliannostuksista. Teoksessa Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Rönkä, S. M. & Katainen, A. H. 2017 Non-medical use of prescription drugs among illicit drug users: A case study on an online drug forum. *International Journal of Drug Policy*. 39, s. 62-68
- Rönkä, S. "Kaikki oli ihan keltasii" – Pistämisestä ja yliannostuksista
- Rönkä, S., Karjalainen, K., Martikainen, P. & Mäkelä, P. 2017 Social determinants of drug-related mortality in a general population. julkaisussa : *Drug and Alcohol Dependence*. 181, s. 37-43
- Salonen, Anne; Latvala, Tiina; Castrén, Sari; Selin, Jani; Hellman, Matilda (2017) Rahapelikysely 2016 : Rahapelaaminen, rahapelihaitat ja rahapelien markkinointiin liittyvät mielipiteet Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Kymenlaaksossa. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos.
- Savonen J. & Rönkä, S. (2017) "Epilogi". Teoksessa Vanha liitto: Kovien huumeiden käyttäjät 1960–1970-lukujen Helsingissä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- Savonen, J. & Rönkä, S. M. Epilogi 2017 Vanha liitto - Kovien Huumeiden käyttäjät 1960-70-lukujen Helsingistä. Kainulainen, H., Savonen, J. & Rönkä, S. (toim.). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Vuosikerta SKS:n toimituksia 1433

LIITE 1 BUDJETTIEN KÄYTTÖ VUONNA 2019

Suunnitelma 2019 (WBS: 6305177)

Palkat: 73 000

Henk sivukulut: 15 300

Muut: 23 500

Yleiskustannukset: 12 000

YHTEENSÄ: 123 500 €

Suunnitelma 2019 PubFunc (WBS: 6305359)

Palkat: 48 000

Henk sivukulut: 10 500

Yleiskustannukset: 6 500

YHTEENSÄ: 65 000€

Yliopiston osuus tulee olemaan 30 000+. Päätös tästä asiasta tulee dekaanilta 20.12.2018.

LIITE 2. RAHAPELITUTKIMUKSEN SUUNNITELMAT 2019-

CEACG ryhmän pääsopimus THL:n kanssa:

- noin 40% työmäärällä CEACG-ryhmän johtajan rahapelitutkimus. Hän koordinoi montaa eri rahapelitutkimusta käsittelevää alahanketta, ja on niissä mukana kirjoittamassa eri analyyssejä. Hän hoitaa myös ryhmän suhteet eri rahoittajatahoihin.
- rahapelitutkija / koordinaattori, joka on mukana eettisen markkinoinnin analyysissä, kahdessa mediahankkeessa, sekä molemmissa PUBFUNC-hankkeissa
- post doc rahapelitutkija joka on mukana molemmissa PUBFUNC-hankkeissa.
- väitöskirjatekijä joka tekee mediaanalyyssejä sekä PAF-analyysia vuoden 2019 aikana.
- matkustaminen (1 ulkomaa-matka) ja julkaisumaksuja (käännöstyö, tai kielen tarkastus)

PUBFUNC-hankeen sopimus THL:n kanssa

- post doc tutkija ja osa-aikainen assistentti
- rekrytoinnin menot (noin 5000)
- litterointi (5000)
- matkustaminen: post doc tutkija kv konferenssiin, jos budjetissa on tilaa

ALUSTAVAT SUUNNITELMAT 2020-2023

Rahapelijärjestelmän arviointi

CEACG tulee arvioimaan:

- Miten eri rahapelijärjestelmän osapuolten toimintaan vaikuttavat erilaiset asemat ja intressit?
- Miten demokraattiset ja muut tärkeät yhteiskunnalliset periaatteet on sisälletty rahapelijärjestelmään?
- Rahapeliin perustavan kansalaisjärjestöavustuksen periaatteita ja perusteita;
- Kansainvälisiä suosituksia rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja sitä, mitä ne merkitsevät käytännössä/konkreettisesti Suomessa?
- Miten Suomen rahapelijärjestelmä sekä rahapelipolitiikka vertautuvat muihin eurooppalaisiin malleihin?
- Rahapelijärjestelmän ja rahapelikulttuurin vuorovaikutuksia vertailevassa kansainvälisessä asetelmassa;

CEACG tulee myös:

- suorittamaan suomalaisen rahapelijärjestelmän Conflict of interest -tarkastelun

Haittojen ehkäisy yhteiskunnallisesta perspektiivistä

CEACGin hankkeissa haittojen ehkäisyä tutkitaan varsinkin järjestelmän tasolla. Haittojen ehkäisyä koskevat tutkimuksemme tulevat 2020-2023 käsittelemään seuraavia aiheita:

- rahapelien markkinointi ja sen eettisyys,
- rahapelijärjestelmään liittyvät eturistiriidat ja esteellisyyteen liittyvät kysymykset ja
- rahapeliyhtiöiden julkisuuskuva

Lisäksi CEACG tulee toteuttamaan:

- kaupunkisosiologisesti kokonaiskuva-analyysin Tampereelle valmisteilla olevasta kasinosta,
- vertailevaa tutkimusta kasinon perustamiseen liittyvästä poliittisesta keskustelusta Suomessa, Ranskassa ja Venäjällä (ryhmässä on ranskan- ja venäjääntaitoinen tutkija, joka pystyy lukemaan ja analysoimaan paikallisia lähteitä)
- järjestelmä-analyysin Ahvenanmaan peliyhtiö PAFista. PAF on mielenkiintoinen hybridi ollessaan toisaalta kansainvälinen verkkopelejä tarjoava ja lisenssi-pohjaisesti toimiva yhtiö, mutta toisaalta Ahvenanmaan maakunnan hallituksen omistuksessa. Tätä hybridiluonnetta voimistaa se, että PAF jakaa voitot samalla tavoin kansalaisjärjestöille kuin ns. Manner-Suomessa toimiva Veikkaus.
- Keskustelua ja kritiikkiä, joka koskee internet-pelaamisen asemasta Suomen valtion monopolista?

Rahapeliteollisuus ja sen kansainvälinen konteksti

Kasvava osuus rahapelitoiminnasta siirtyy lisäksi enenevässä määrin internet-ympäristöön (tällä hetkellä noin 48 % globaalisti). Sadat suomalaiset työskentelevät Maltalla yhtiöissä, jotka tarjoavat rahapelejä myös suomalaisille asiakkaille ja suomen kielellä. Suuri osa yrityksistä ja työntekijöistä on ollut suuntautunut Ruotsin markkinoille, ja Ruotsin rahapelijärjestelmän muutoksen yhteydessä v. 2019 kiinnostus Pohjoismaihin tulee kasvamaan. Tutkimusryhmän tutkielmat tulevat 2020-2023 käsittelemään seuraavia aiheita:

- Muuttuva kansainvälinen toimintaympäristö, joka luo epävarmuustekijöitä harjoitetun rahapelipolitiikan jatkuvuuden suhteen. Kansainvälisestä rahapeliteollisuudesta on vähän tutkimusta, eikä ole tarkkaa tietoa Maltan ja Gibraltarin eri toimijoista, yritysten omistussuhteista ja harjoitetusta ns. affiliate-toiminnasta.
- Julkisen rahapelitoiminnan tulonsiirtoja sekä niiden aiheuttamia vaikutuksia.
- Yksityisen rahapelitoiminnan hyötyjä ja haittoja; rahapelitoiminnan arvonluontiketjuja eri EU-maissa ja varsinkin Maltan ja Gibraltarin toiminnan roolia. Venäjän pelimarkkinoihin liittyvä tutkimus. Millaiset rahapelimarkkinat syntyvät voimakkaasti rajoitetussa kontekstissa, ja toisaalta, miten Venäjän rahapelipolitiikka vaikuttaa Suomeen (esim. aiemmat suunnitelmat kasinosta)

Suomen itärajalta, rahapelitarjonnan kohdentaminen venäläisille turisteille)? CEACG katsoo välttämättömäksi tarkastella julkisen rahapeliteollisuuden tutkimuksen ja arvioinnin lisäksi myös ns. kolikon toista puolta, eli mikä on monopolitoiminnan tarjoama vaihtoehto. Tällä hetkellä monet julkisuudessa esitetyt näkökulmat ovat parhaimmillaankin lähinnä valistuneita arvauksia, rahapeliyhtiöiden (esim. Veikkaus) sisäisiä ja näin julkaisemattomia markkinaselvityksiä tai ulkomaisten yhtiöiden itsensä tuottamia materiaaleja. Tarvitaan siksi tietoa siitä, millaisia vaikutuskanavia ulkomainen rahapeliteollisuus käyttää ja miten heidän toimintansa tuottaa tai vähentää rahapelaamisesta Suomessakin saatavaa yhteishyvää

Muuta

- osallistuminen STM:n asettamaan pelien arviointiryhmään,
- tutkimusyhteistyö THL:n ja ATS:n kanssa – tämän yhteistyön puitteissa CEACG myös suunnittelee ja suorittaa tehtäviä jotka eivät ole listattu tähän dokumenttiin,
- Lehti Gambling & Society:n perustaminen ja ylläpitäminen,
- kansainvälisen konferenssin järjestäminen ja
- toistuvat seminaaritapahtumat, tutkimuksille medianäkyvyyttä

CEACG seuraa rahapelejä koskevaa keskustelua ja tutkimusta ja muokkaa tutkimusfokusta myös ajankohtaisten teemojen ja hallinnon tarpeiden mukaan.

LIITE 3. YHTEISTYÖ THL-ATS-CEACG

Yhteistyössä toteutetaan hankkeita

1) Rahapelikysely ja PubFunc-hankkeet (I ja II)

Rahapelikyselyn projektipäällikkö Anne Salonen (THL) sekä PubFunc -hankkeen johtaja Matilda Hellman (CEACG) osallistuvat toistensa hankkeiden raporttien kirjoittamiseen. Molempien instituutioiden tutkijat ovat mukana myös näiden hankkeiden hankeohjausryhmissä. Lisäksi PubFuncissa on yhteistyötä Johanna Järvinen-Tassopouloksen (THL) sekä Kalle Lindin (THL) kanssa.

Pubfuncin aineiston keruu Uudellamaalla sekä Tampereella (yhteensä 100 haastattelua, junamatkat, osallistujien lahjakortit jne.), sekä Pubfunc-raportin kirjoittaminen.

2) Monopolifuusio-analyysikokonaisuus

Tutkijat Jani Selin (THL), Matilda Hellman (CEACG) ja Tuulia Lerkkanen (CEACG) tarkastelevat erillisessä tutkimuskokonaisuudessa kysymystä, miten monopolifuusio v. 2017 perusteltiin poliittisesti ja mediassa. Tämä tuottaa kaksi toisistaan riippuvaista tutkimusanalyysia (artikkelit julkaistaan vuonna 2019).

4) Rahapelitoiminnan hyödyt ja haitat

THL:n tilauksesta ATS tutkii ja selvittää rahapelitoiminnan hyötyjä ja haittoja. Hankkeessa on tuotettu vuonna 2018 yksi tieteellinen tutkimusartikkeli (arvioitavana kv lehdessä; Latvala T, Lintonen T, Konu A).

5) Muuta

Yhteistyöstä muuna esimerkkinä mainittakoon myös STM raportti 43/2017 Selin, J. et al. ”Sääntelyyn perustuvat rahapelihaittojen ehkäisytoimet ja niiden soveltuvuus Suomen rahapelijärjestelmään”, joka toteutettiin THL:n ja CEACG:n tutkijoiden yhteistyönä (CEACG:sta oli mukana Janne Nikkinen).

Muu CEACGissa erikseen toteutunut tutkimus THL-yhteistyösopimuksen puitteissa:

- **Rahapelimarkkinointitutkimuksen analyysi** Hellman, Alanko, Nikkinen *Science and Communication*-lehdessä
- **Rahapelaamisen voittamistarinat** Kauppila, Hellman, Alanko tekeillä olevaan suomenkieliseen antologiaan (toim. Uusitalo & Arstila)
- **Rahapelitutkimuksen rahoituksen haasteita käsittelevä artikkeli** tekeillä olevaan suomenkieliseen antologiaan (toim. Uusitalo & Arstila)
- **Suomalaisten monopolien vertailu** Marionneau ja Hellman *International Review of Administrative Sciences*-lehdessä
- **Rahapeli-aiheista raportointia suomalaisissa päivälehdissä 1990-2018** Lerkkanen ja Marionneau pro gradu-tutkielma sekä artikkeli *Yhteiskuntapolitiikka* lehdessä

- **PAF: Ahvenanmaalaisen rahapelimonopolin rooli ja funktio** Lerkkanen ja Hellman
- **Yksilöön kohdistettu lisenssijärjestelmä** Nikkinen
Artikkeli lehdessä *Nordic Studies on Alcohol and Drugs*.

Alkoholitutkimussäätiöltä ohjautuu tutkimusrahoitusta yksittäisille tutkijoille ja hankkeille

ATS:n tutkimusrahoitusta ovat saaneet useat CEACG:n tutkijoista. Esimerkiksi Veera Kankainen, joka tutkii väitöskirjaprojektissaan kansalaisjärjestöjen rahoitusta rahapelituotoilla ja siihen liittyvää problematiikkaa. Virve Marionneau puolestaan vertailee tutkimuksessaan internet-rahapelaamisen sääntelyä Euroopassa ja tästä saavutettuja kokemuksia. ATS on vuonna 2018 myöntänyt rahoitusta myös Sébastien Berretille (Suomen, Ranskan ja Unkarin rahapelitilanteen vertailuun) ja Paula Jääskeläiselle (Tampereen kasinohanke).

ATS:n (Tomi Lintonen) aloitteesta Alkoholi- ja huumeutkijain seura on laajentanut vuonna 2018 seuransa toimialuetta rahapelitutkimukseen. Seuran hallitukseen on valittu Michael Egerer (CEACG). Seuran toimintaan osallistuu aktiivisesti myös THL:n tutkijoita.

Susanna Raisamo (THL) on nimetty jäseneksi ATS:n rahapelivaliokuntaan.

ATS:n tutkimusjohtaja Tomi Lintonen on nimetty asiantuntijajäseneksi THL:n Suomalaisten rahapelaaminen 2019 -tutkimuksen ohjausryhmään.

Yhteistyössä järjestetään säännöllisesti erilaisia rahapeliaiheisia seminaareja sekä koulutusta:

Esimerkkejä näistä:

- Johanna Järvinen-Tassopoulos (THL) osallistuu CEACG:n ”Gambling sociology”-opetuskokonaisuuteen. CEACG:n tutkijat puolestaan osallistuvat THL:n Johanna Järvinen-Tassopoulosin laadullista tutkimusta käsittelevään seminaaritoimintaan (Quali-ryhmä).
- 12.3.2018 pidetyssä rahapelituottojen käyttöä käsittelevässä THL-seminaarissa Janne Nikkinen (CEACG) oli THL:n kutsusta paneelin puheenjohtaja.
- CEACG:n rahapelitoiminnan arviointiseminaari 14.12.2018 Tiedekulmassa (HY) sekä tulossa oleva rahapelimarkkinoitiin keskittyvä seminaari (10.4.2019) THL:ssa toteutetaan yhteistyönä.
- Säätytalolla 9.10.2018 pidetyssä Palgraven julkaiseman CEACG-kirjan Egerer, M., Marionneau, V., Nikkinen, J. (eds.) *Gambling and European welfare states* -julkaisutilaisuudessa oli puhumassa CEACG:n tutkijoiden ohella Johanna Järvinen-Tassopoulos (THL), joka oli myös ko. kirjan yksi kirjoittajista.
- ATS tuki kirjaprojektia Sulkunen, Babor et al. *Setting Limits: Gambling science and public policy* -teos (Oxford University Press, 2018). ATS:n rahoitus mahdollisti mm. book launch-seminaarin, joka pidettiin THL:ssa marraskuussa 2017.

Peliverkko kokoaa yhteen laajasti kotimaisia rahapelitutkijoita
THL:n Jani Selin ja CEACG:n Michael Egerer koordinoivat yhteistyössä 4 krt vuodessa Peliverkko-tilaisuuden, joka kokoaa laajasti yhteen kotimaisia rahapelitutkijoita.